

Generika sparar miljarder

Generika, likvärdiga versioner av originalläkemedel, sparar samhället stora summor. Reformen har inneburit att vårdens resurser kan omfördelas till andra områden, skriver Kenneth Nyblom.

”Kopiorna hindrar utvecklingen” hävdar

Andreas Furängen och Anders Cronlund på Apotekarsocieteten i UNT 15/8 och menar att ”billigare är inte nödvändigtvis bättre”.

Generiska läkemedel är medicinskt utbytbara läkemedel med samma funktion, kvalitet och säkerhet som ett originalläkemedel, något som kontrolleras av Läke medelsverket. Generiska läkemedel får i sin funktion inte vara bättre (eller sämre), då blir de inte längre likvärdiga och skulle därmed inte bli utbytbara. Det är ju det som är själva poängen med generiska läkemedel. Däremot blir det billigare. Furängen och Cronlund skriver att det är frågan om en miljard per år men det är snarare frågan om det femdubbla. I

Läkemedelsförmånsnämndens årsrapport för 2007 skriver så här om generika: “Prisnedgången på dessa läkemedel motsvarade bara under 2007 en besparing på fem miljarder kronor.”

Det är alltså inga småpengar det är frågan om. Hur vanligt är det inom andra områden att man kan spara fem miljarder per år och ändå ge exakt samma behandling? Om vi skulle avstå från generikabyten, vad skulle vi i så fall dra in på utan att försämra vårdkvaliteten? LIF, som är de forskande läkemedelsbolagens företrädare, är mycket positiva till generikautbytet vilket kan låta bakvänt om man följer Apotekarsocietetens argumentation. LIF resonerar helt tvärtom mot Furängen och Cronlund. Det är under patenttiden som man får betalt för forskningen. Efter patenttiden ska konkurrensen driva ner kostnaderna så man får råd med nya dyrare läkemedel för de som verkligen behöver det. Om man fortsätter att betala dyra pengar för äldre läkemedel i årtionden så finns det inga pengar att satsa på nya innovationer vilket på sikt skulle hämma den nödvändiga forskningen.

Sedan mitten på 90-talet är det mycket ovanligt att receptbelagda

generiska läkemedel får påhittade fantasinamn. I stället väljer nästan alla generikaleverantörer att använda läkemedelssubstansens namn, det vill säga det generiska namnet. Eftersom nästan alla använder samma namn så borde det inte vara så svårt för patienten att se att det är frågan om samma läkemedel –även om färgen på förpackningen och företagsnamnet är olika. Om patienten vill ha samma förpackning under hela recepttiden kan patienten redan i dag betala mellanskillnaden till den förskrivna produkten. Staten betalar för medicinen och patienten får själv betala för eventuella specialönskemål om färg och logga. Det kan ta någon dag extra men ingen tvingas till ett byte. Apotekarsocietetens förslag är att låta patienten få samma förpackning under hela recepttiden. Tanken är god – men hur ska det fungera i praktiken? Ska apoteken lagerföra alla generiska alternativ (då blir det stora lager) eller ska patienterna göra förbeställningar och sedan hämta dagen efter?

De flesta patienter är redan i dag vana vid utbyte och medvetna om att det är samma medicin – men från olika leverantörer. Regeringen jobbar på ett förslag som ska göra systemet ännu enklare genom generisk förskrivning. Kombinerar man det med viss harmonisering av förpackningarna och genom att framhäva det generiska namnet ytterligare så kommer det att underlätta för patienterna. Det står klart för alla att generisk substitution inte är en åtgärd som kan genomföras helt utan besvär. Därför deltar gärna Föreningen för Generiska Läkemedel, FGL i en konstruktiv dialog med alla parter för att hjälpa apoteken att hantera denna på bästa sätt, till gagn för patienterna. FGL har lämnat en rad förslag till ansvarig myndighet (TLV) som syftar till att göra utbytessystemet smidigare och säkrare för läkemedelsbolag, apotek, och patienter.

Men grundprincipen, att låta läkemedelsleverantörerna konkurrera med transparenta priser, har visat sig vara ytterst effektiv och är därför viktig att värna. De miljardbesparingar som vi skapar varje år kan och bör användas till bättre vård och till behandling med nyare och dyrare läkemedel för de som verkligen behöver det.

Kenneth Nyblom

vd Föreningen för Generiska Läkemedel, FGL

UNT 28/8 2011

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Eftertryck eller annan kopiering förbjuden.